

O Volapükafleens Valöpo!

Protests alsotik fa lödanef läna seimik estüvokon cedis distöfik tefü kods otas.

Ömans cedons, das protests somik binons sek dunamoda reiganefas anikna tirenikas, kels eglömons neodí votastida; votans cedons, das binons sek säkädas konömik e sogik, kels glifükons pluamanumi lödanefa, ledino yunanefa.

Cedü ob, lödans länas tirenik kanons kösömükön okis reiganefe somik, bi pluamanum onas neai esevons votikosi, ab ven visitons länis demokratik e logons us siti somik jäfedik, sids nekotena paplanons.

Säkäd gretik ti valöpo binon nenvob. If no laboy vobi, no dalaboy moni saidik ad remön dinis zesüdik. In tef at, fütür pro yunans no binon gudik. Zuo komipons ta niflat konömik, kel tio nemögükon speli lifastada fümikum.

I dins votik zesüdik, samo: lödöps, sanameds e juls no saidons pro mödikans.

Vüo, distöf glofon ai vü utans, kels dalabons moni mödik, ed utans, kels no dalabons moni saidik.

Ekö kods cifik nekotena. Yunanef patiko vilon logön votastidi sitas vönedik, kels no plu dünons neodís pluamanumanas.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

Ralph

IV:26:2011

POD GRETIK (fa hiel Frank Roger)

Lüloganef spetiko äküpälon sperimänti. Ädasuemon, das äbinon privileg gretik ad komön pö sperimänt balid ko stöfimödükian*.

"Nos kanon dobikön," äsagom Dokan René Delvaux - nolavan, kel gididom demü disin. "Ebüökälobs valikosi. Din, keli omödükobs no binon riskädik. If sperimänt at no plöpon (ta spets e to preparams kälöfik obas), riskäd alseimik no dabinon."

Ägolom lü mödükian, ätirom podi se pok, ed äpladom oni kälöfiko sui seatöp 'A' cina. "If val gudiko plöpon," äfövom Delvaux, kel äjonon seatöpi 'B' nog vagik deto, "pod dientifik opubon is. Nu, primobsös."

Eflapom klavis ömik nünöma polovik, ed elogedom viföfiko lü seatöp 'B.' Äspelom ad loegön jenöfikön* bosì us.

Ab bluvü om e süpädü komanef, seatöp 'B' äblebon vagik, ab pod su seatöp 'A' ätonodon äs buonöm, keli setiroy se flad, e gretot ota etelon.

"No kanob kredön osi," äsagom Delvaux. "Bos no gudiko jäfidon."

Pod ädönuon tonodi ot, e gretot ona nu efolon.

"Kleiliko sákäd binon fefikum, ka etikob," äsagom medito Delvaux. "Omutob poänön* oni."

Pod enoidülön* dönu, ed äglofon so gretik e vetik, das ibreikon seatöpi 'A.' Nu, pod äbinon vemo gretik, ed ärolon ta völ, keli iflapon me noid dumik; - gretot poda etelon dönu.

"No sötobs-li skeapön, büä ofulükon cemi lölik, ed opedon obis ta völs?" ek äsäkon.

"No tudredälobsös*," äsagom Delvaux, me vög boso favik.

IV:27:2011

Klüluko komanef lölik äläädön, ed ävifagolon mu vifo se cem.

Man lätikün ad luvön cemi älogom, das pod iglofon so gianagretik, das frakats äpubons in vël e nufed. "Stöpolöd dini at büä odistukon cemi," ävokom hüsteriko.

"Büä okodon dästuri bumota lölik," älüükom man votik.

"Ed if no okanoy stöpön oni, kisi ojenos-lí? Din at, odistukon-li lödadomi lölik? Igo zifi ela New York it-li?"

"Läni lölik-li? Planeti-li?" ek äsäkon, smilölo.

"Spelob, das ols cogols," äsagof vom.

Anu äbinobs su sût, ed ämogolobs ai vifikumo.

Flekölo kapi obas sekü noid laodik, eloegobs doniofalön po obs bumoti in lefog debreikota e püfa. Ekö pod gianagretik, kel tädiko äsüikon sus failots.

Äglofon jiniko ai, ed obs äronobs ai vifikumo.

(Tradutod fa R. Midgley)

TUDREDÄLÖN
JENÖFIKÖN

to panic; überängstlich sein; affoler; aterrar;
to materialize; einer Sache stoffliche Form
geben; matérialiser; materializar; materializzare

NOIDÜLÖN
POÄNÖN

to pop; paff! faire pan; ¡pum!

STÖFIMÖDÜKIAN

to calibrate, auf genaues Masz bringen, calibrer.
matter duplicator, Stoff-Vervielfältigungsapparat;
duplicateur de matière; multicopista de materia.

PRÜDÖ!

Kaenav no binon ai flen menefa

GEB FOMAS PASETATIMA IN VOLAPÜK
(fa hiel R. Midgley)

Balan flenas Volapüka epenom obe ad begön geidi tefü geb pasetatima Volapüko. Penom, das neai fümom dö geb tonata kaladik, va 'ä-', 'i-' u 'e-' (to taib legudik ela Arie de Jong su pad 33 Gramata Volapüka). In tef at, ma om, Volapük binon fikulikumo lärnovik ka püks votik bevünetik.

Ebetikob fikuli at, ed esludob ad xamön gebi tonatas at ma Dokan de Jong. Bi irevidom püki lölik, binom tidan gudikün.

Balido mutob sagön, das Volapük binon kuratikum, ka püks bevünetik votik: sekü atos, mutoy kulivön tikavi, bi tonats kaladik tefik dalabons desini patik.

Sevabo: tonat 'ä-' sinifon, das dunam värba *nog jenon*. Flanü votik, tonats 'e-' ed 'i-' sinifons, das dunam värba *ya efinikon*. Koefob, das teor binon fasilik, ab geb patik no binon ai so.

Bü nelunüp äreidob tradutodi kapita balid gspula folid (fa dokan de Jong), ed enotodob gebi oma pasetatima medü tonats kaladik löpo pemäniotöls. Reidolsös samis sököl:

"Primo vöd ädabinon, e vöd äbinon in God, e vöd äbinon God."

"Om it no äbinom lit, ab ämutom temunön dö lit."

1. Geb cifik tonata 'ä-' binon ad bepenön. Sets löpik binon bepenam.

"Pos atos äsäkoms ome: <Kis binol-li täno?>

Äsagom: <Binob vög, kel vokädom in däsärt>

2. Tonat 'ä-' i notodon dunami, kel binon ai dönuamik. Sets löpik jonons, das no äsagom dinis at te balna, ab mödikna ven päsäkom dö ons.

IV:29:2011

“Vöd evedon binäd midik, ed elödom bevü obs, ed elogobs glori omik”

1. Anu no spikoy dö pasetatim moik, ab dö jenöfukam ota in presenatim finik

“Äkömom lü okikans, ed omikans no elasumons omi.”

1. Is bepenoy dunoti in pasetatim, kel stäänikon lü föl ota in presenatim, (kel binon finik).

“Ab valanes, kels elasumons omi, egivom nämädi ad vedön cils Goda, sevabo utanes, kels elekredons nämätü nem omik.”

2. Is penan vilom notodön jenöfoti, (dub e-), das stad büo pemäniotöl nu binon stad finik.

“Äbinom in vol, vol idavedon dub om, e vol no esevom omi.”

1. Ekö nu sam gudik fomas kil:

- (a) Värb balid bepenon dabini omik in vol;
- (b) Värb telid jonon dunoti finik in rutim;
- (c) Värb kilid bunon ini presenatim finik ad jonon nensevi vola poso.

Spelob, das kleilükam oba no ebinon tu komplitik.

Ad naböfodönuön:

‘ä-’ bepenon dunotis, kels ya äbinons in paset; i jonon dunotis nefinik, kels äjenons dönuamo;

‘i-’ jonon dunotis, kels ya ejenons in paset;

‘e-’ jonon dunotis: (a) kels ya ejenons in presen, (samo in pened/spikot, u (b) ad jonön sekis paseta, kels fino eflunons timi sököl.

VENTÜRS JIELA LÄLID IN STUNALÄN
(fa hiel Lewis Carroll)

KAPIT FOLID (1)
KROLIG SEDON (HIEL) BILL SMALIK

Äbinon Krolig Vietik, kel ägetroton nevifiko, e kel äzilogedon dredäliko äsif iperon bos; älihof oni, kel älumüron oke: “Ag, Dükin! Ag, Dükin! Ag, nemü lufuts löfik oba! Ag, nemü pläd e cügabalib oba! Ocödetadeidof obi – fümö! Säkob obi, kiöpo eleadob-li onis falön?” Lälid äniludof suno, das äsukon fäni e päri glufas kaparaküirik, e, vemo gudäliko, id äprimof ad sukön onis, ab no äkanof tuvön onis seimo – val äjino difik sisä äsvimof in lulak, e lecem gretik labü tab glätik e yan smalik, lölöfiko inepubons.

Suno Krolig äküpon eli Lälid äsä äsukof ai, ed ävokädon ofe vögädü skänik: “Sagolöd obe, o Mariy Nan, *kisi* dunol-li is? Rönolöd sunädo lomio, e ramenolöd obe päri glufas ä fäni! Vifö!” E Lälid, vemo pejeiköl, sunädo ämorönof äl veg fa it pejonöl, nen steifön ad kleilükön pöli fa it pedunöli.

“Tikom, das binob dünan oma,” äsagof oke rönölo. “Posüpädöm, sosus otuvom dientifi veratik oba! Ab mutob blinön ome fäni e glufis oma - ifü okanob tuvön onis.” Sagölo atosi, älükömf lü domil näitik, len yan kela äbinon platäd lätenik glimik, su kel pägavon nemi ‘V. KROLIG.’ Änügolof ini dom nen nokön, ed äbexänof spidiko tridemi; ädredof, das ökanof jenöfo kolkömön eli Mariy Nan it, e das pöjedof se dom büä ituvof fäni e glufis.

“Bisarikos kion!” äsagof Lälid oke it, “binön nunan pro krolig! Niludob, das el Dainah osedof obe nunis bü nelunüp.” Ed äprimof ad fomälön dini bisarik, kel öjenos anu: “O lädül Lälid! Kömolös isio onu, e blümolös ad spatön!” “Minuti nog bali, begö! o tütan! Mutob galedön mugahogi at jü geköm ela Dainah ad fümön, das mug no omorönon. Ab no cedob,” äfövf Lälid, “das oleadoyöv blibön eli Dainah in dom if primonöv ad бүдөн alikanis somo!”

Jünu igolof ini cemil ko tab in fenät, e su tab (äsä äspelof) äbinon fän e pärs kil glufas vietik kaparaküirik: äsumof fäni e päri

IV:31:2011

bal glufas, ed äprimof ad lüvön cemi, kü äküpetof fladili, kel äbinon nilü lok. Atna no äbinon ninädapenäd labü vöds DRINOLÖS OBI, too äsäkoegabuonof oni ed älöükof oni jüi lips. “Sevob, das *bos* nitedikosa jenon alna ven fidob o drinob bos;” äsagof oke it, “seko ologob vobedi atos. Spelob vemo, das ogretükon obi dönu, bi jenöfo no vilob binön smalikan ai!”

Bos jenöfo äjenon, e sunikumo, ka ispetof; büä idrinof lafi flumota in flad, äsevedof, das kap ofa äjoikon ta nufed, ed ämutof biegon ad no breikön särvigi. Vifiko idoseitof fladi, sagölo oke: “Saidö! - Spelob, das no oglob mödikumo - anu no kanob segolön se yan - ga sio okanoböv dunön osi, if no idrinoböv somödo!

Levi! Äbinos tu latik ad pidön atos! Äglof of ai, e suniko ämutof dokienön su glun; ünü minut spad no äsaidon ad atos, ed ästeifülof ad seatön, kübit bal ta yan, e kübit votik zü kap. Ab äglof nunog, e as tuvedot lemuik, ätenükof brad bal da fenät, e fut bal löpio ini cim, sagölo oke: “Nu no kanob dunön plu, to jenot alseimik. *Kisi* ojenos-li obe?”

O Lälid läbik! Vobed fladila magivik äbinon anu lölöfik; sekü atos, no äglof nogna; ab äbinof vemo nekovenik, e, bi äjinos, das mögäd ad sekömön se cem at dönu no ädabinon, kanoy gudiko suemön senäli ofa nekotena.

“Äbinos fümiko gudikum lä ob;” ätikom Lälid keliedabik, “us mi no äglof ai gretikumo e smalikumo - us mugs e kroligs no äbemastons obi. Pidob tio, das seimna enexänob ini kroligahog et, - e too - e too - binos bisarik, no-li? lif atsotik! Säkob obe ai, *kis* ejenos obe! Ven äreidob märis, äcedob, das somikos neai jenon, ab anu ekö ob zänodü märi somik. Mutoy lautön buki dö ob it, fümö! E sosus odaglofob, ob it olautob buki somik - ab ya edaglofob anu,” äläükof Lälid vögädü glumik, “nemuiko no dabinon spad saidik ad glofön ai plu is.”

“Ab . . .” ätikof Lälid, “*neai* obäldikob-li? Olabob-li *ai* bäldoti ot? Flänü bal obinos gudik - neai obinob bäldan - ab . . . omutob ai dunön lärnodis! Ag! tikamagot at no plidon obi! (→ donü pad 32)

VEÜTIKOS AD SEVÖN

Ekö verat, keli sötöbs sevön:
Bü koopik moted,
Bü lüköm lü taled,
In rufon godik äbinobs in jön.

Nen käls in glor at laidüpo.
Luduns nonik,
Nämet dülik,
Nu tävi eprimobs brefüpo.

Ab anu vil lönik pälofon obes,
Jünu vil lölik
Binon Vil Godik,
Nu dajonons okis vils tel odes.

Dü täv kolkömbobs badi ä gudi
Blufods ta lan
Änokons len yan,
Kels vilons fibükön Vila sludi.

Ömikna dufalobs, ömikna plöpobs,
Mödikna jenon zed,
Dü gräm fulü dred;
Dü alsotikosi kurado vikodobs.

Nid Vila Godik ävedon trubik
Edufalobs,
Ed eplöpobs.
Edrinobs köpi liedas fulik.

Pianiko elärnobs ad sevön
Dö gud, no dö bad,
Äplekobs se lad
Glimi läba valöpo ad blinön.

Pro ons, dufalans, ekö pöt nulik
Godi ad dünön,
Ömi leplekön,
Ad kompenön ko danüd magifik.

Pos lunüp, ekö Vila godik mal:
Veratikum,
Kuratikum,
Vil obas ko ut Goda ai bal.

Nu ye stad obas äs büo jinon
Blufods no plu,
Leläb al, klu:
Balöf ko Utan, kel ai Binon!

Ö! Lälid fopik!” ägespikof oke it. “Vio kanol-li dunön lärnodis is! Vö! Is dabinon töbo spad saidik ad ninükön oli, e fūmo spad nonik ad kipedön tidabukis!”

E so äfövo: balido äbinof proan ceda bal, täno ceda votik, ed idunof spikotadini saidiko lunik kobo, ab pos minuts ömik, älihof plödo vögi, ed ästopotof ad dalilön oni.

“O Mariy Nan! o Mariy Nan!” äsagon vög, “blinolöd obe sunädo glufis oba.” Poso älihof flapülami futas su tridem.

(Fövoť osökon ün mul okömöl)